

Sygn. akt VI Ga 103/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2014r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: V. N.

przeciwko: J. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie
V Wydziału Gospodarczego z dnia 08 stycznia 2014r., sygn. akt V GC 324/13 upr

I. oddala apelację,

II. zasądza od powódki V. N. na rzecz pozwanego J. K. kwotę 90,00 zł (słownie: dziewięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI Ga 103/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 kwietnia 2014r

sporządzone na podstawie art. 505⁵ par 2 kpc

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 8.01.2014r , sygn. akt V GC 324/13 upr Sąd Rejonowy w Rzeszowie oddalił powództwo V. N. o zapłatę kwoty 776,41 zł wniesione przeciwko pozwanemu J. K. (pkt. I),

oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 197,00zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powyższego podał ,że powódka V. N. wniosła

o zasądzenie od pozwanego J. K. kwoty 776,41zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 594,97zł od dnia 23 sierpnia 2012r., 181,44zł od dnia 29 listopada 2012r. i kosztami z tytułu zapłaty za dostarczony pozwanemu towar w postaci karnetów okolicznościowych.

Pozwany w odpowiedzi na powyższe wniósł o oddalenie powództwa w całości z uwagi na fakt, że dostarczony towar był przedmiotem umowy sprzedaży towaru na próbę, z zastrzeżeniem zwrotu towaru niesprzedanego. Pozwany podniósł, że prowadzi hurtownię i towar został przyjęty z prawem zwrotu na czas przetestowania rynku zbytu. Rozliczenia

miały być sukcesywnie, po sprzedaży przedmiotowego towaru. Pozwany zwrócił powodowi część towaru, który się nie sprzedał, z uwagi na fakt, że się zdezaktualizował, były to karnety świąteczne bożonarodzeniowe, powód odmówił przyjęcia towaru.

Powódka podtrzymała żądanie pozwu w całości i zarzuciła, że stanowisko pozwanego nie ma oparcia w materiale dowodowym, albowiem pozwany przyjął faktury z terminem płatności, co świadczy o zawarciu umowy sprzedaży, natomiast gdyby była to sprzedaż na próbę wymagało by to ustalenia okresu próby, co nie zostało ustalone. Strony nigdy nie uzgodniły możliwości zwrotu towaru. Fakt wymiany części karnetów niesprzedanych na nowe aktualne wzory, można poczytywać wyłącznie jako przejaw dobrej woli powódki. Zwróconego przez pozwanego towaru powódka nie mogła przyjąć, nie było do tego podstaw prawnych, towar stanowił własność pozwanego.

Następnie Sąd Rejonowy podał, że powódka w ramach prowadzonej przez siebie działalności pod firmą (...) zawarła z pozwanym umowę, na podstawie której przyjął on do sprzedaży karnety okolicznościowe. Pozwany prowadzi hurtownię. Powódka zaferowała swoje towary w postaci karnetów z zastrzeżeniem, na czas przetestowania rynku zbytu, bo były to karnety okolicznościowe. Rozliczenia w przypadku sprzedaży towaru miały być sukcesywnie, po dokonaniu faktycznej sprzedaży. Negocjacje z powodem prowadzili pracownicy pozwanego B. S. (1) i E. M. (1), upoważnione do tego typu działań ze strony powoda. Część towaru pozwany sprzedał na kwotę 184,90zł brutto i zapłacił tę należność powódce; część towarów w postaci karnetów bożonarodzeniowych, które z uwagi na upływ czasu zdezaktualizowały się, na kwotę 682,70zł, po otrzymaniu wezwania do zapłaty pozwany zwrócił powódce, która nie przyjęła przesyłki

z uwagi na swoje stanowisko, że strony wiązała umowa sprzedaży, a nie sprzedaż na próbę. W trakcie dysponowania przez pozwanego towarem dostarczonym przez powódkę zaferowała ona wymianę nie sprzedanych okolicznościowych, (bożonarodzeniowych) karnetów na inne aktualne wzory.

Rozmowy w imieniu pozwanego z powódką prowadziła w/w B. S.,

w obecności pracownika pozwanego E. M., która uzgadniała bezpośrednio z powódką V. N. warunki umowy. Powódka będąc w firmie pozwanego, złożyła ofertę handlową w postaci kartek okolicznościowych na różne okazje i strony ustaliły, że przyjęty towar będzie podlegał zwrotowi, jeżeli się nie sprzeda, bo pozwany prowadzi hurtownię i nie dokonuje sprzedaży detalicznej. Z uwagi na specyfikę towaru – kartki okazjonalne, sezonowe, strony ustaliły, że towar będzie podlegać wymianie na inne aktualne wzory. Strony ustaliły też, że pozwany będzie testował rynek pod kątem zbytu tego towaru i zapotrzebowanie na niego przez klientów. W ustaleniach strony uzgodniły, że rozliczenie za towar będzie sukcesywnie, w zależności od dokonanej sprzedaży. W trakcie, zgodnie z tymi ustalonymi warunkami, powódka pojawiła się u pozwanego z propozycją nowych wzorów, pozwany przyjął nowe wzory do sprzedaży, w kolejnych miesiącach powódka proponowała nowe wzory jednak z uwagi na słabą rotację, pozwany nie zakupywał już towaru. Forma zawartej umowy była akceptowana przez pozwanego, z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności- hurtownia i sposób wdrażania nowych klientów i towarów na rynek, którzy chcą zaistnieć na rynku, jak również przez powódkę, która chciała wejść na rynek. Z uwagi na wysokość transakcji do 1.000,00 zł warunki umowy były uzgadniane przez upoważnionego pracownika pozwanego B. S.. Na dostarczony pozwanemu towar powódka wystawiła fakturę jako dowód jego przyjęcia. Powódka wzywała pozwanego do zapłaty należności, który w odpowiedzi odmówił zapłaty, powołując się na uzgodnienia stron odnośnie formy sprzedaży i zapłaty.

Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne zeznania w/w świadków, odmawiając tego waloru zeznaniom powódki.

W dalszej kolejności Sąd Rejonowy podał, że strony łączyła umowa sprzedaży im przywołując treść art. 535 kc podniósł, że pozwany nie kwestionował, że otrzymał towar i dokumenty rozliczeniowe; jednak zarzucił w sprzeczności, że sprzedaż była na próbę, celem przetestowania rynku zbytu. Sąd

Rejonowy uznał stanowisko pozwanego w świetle materiału dowodowego za uzasadnione, który podnosił, że była to tzw. sprzedaż na próbę; zgodnie zaś z art. 592kc, za którą uważa się również w świetle orzecznictwa dostarczenie

towaru celem zbadania rynku. Sąd Rejonowy w tych okolicznościach oddalił powództwo jako bezzasadne na podstawie art. 6 kc; zaś o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 kpc.

Powyższy wyrok zaskarżyła w całości powódka. Zarzuciła temu orzeczeniu naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik w szczególności art. 232 kpc i 233 kpc poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na uznaniu wbrew treści dokumentów, że faktury wystawione przez powódkę stanowiły jedynie dowód przyjęcia towaru, a nie jego sprzedaży oraz uznanie za wiarygodne zeznań świadków

B. S. (3) i E. M. (1) mimo, że nie znajdują one potwierdzenia

w materiale dowodowym sprawy tj. dokumentach oraz zeznaniach powódki; naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 592 kc przez błędną jego

wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że umowa pomiędzy stronami została zawarta na próbę; naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 535 kc przez jego niezastosowanie polegające na przyjęciu, że pozwany pomimo przyjęcia towaru i faktury sprzedaży nie był zobowiązany do zapłaty ceny oznaczonej w fakturach i wezwaniach do zapłaty.

Opierając się na tych zarzutach wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku

i zasądzenie dochodzonego roszczenia wraz z kosztami procesu; ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Pozwany w odpowiedzi na apelację powódki (k-138-139) wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego uzasadniając swoje stanowisko m. in. wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5.06.1991r,

sygn. akt ACr 81/91.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

Apelacja powódki nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem brak jest podstaw do uznania naruszenia przez Sąd Rejonowy w/w przepisów.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i wyciągnął z niego wnioski logicznie uzasadnione. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd przedstawił

w sposób szczegółowy i wyczerpujący motywy swego rozstrzygnięcia oraz argumentację na poparcie swego stanowiska. Dlatego też ustalenia, jak również podstawy rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy przyjął za własne.

Biorąc pod uwagę zarzuty apelacji należy na wstępie podnieść, że w apelacji zostały podniesione zarzuty naruszenia zarówno prawa materialnego (zarzuty objęte pkt.1,2) jak i prawa procesowego (zarzuty objęte pkt. 3-6). Zaznaczenia zatem wymaga, że jeżeli warunkiem prawidłowego doboru i zastosowania prawa materialnego jest uprzednie niewadliwe ustalenie stanu faktycznego, rozważenie zarzutów materialno prawnych musi być poprzedzone analizą zarzutów skierowanych przeciwko podstawie faktycznej zaskarżonego orzeczenia, tj. tych o charakterze procesowym. Zawsze bowiem, zanim dojdzie do odtworzenia i stanowczego zaakceptowania faktów stanowiących podłoże danej sprawy, dokonywanie subsumcji i rozwiązywanie problemów materialno prawnych jest przedwczesne, albo w ogóle niemożliwe. (por. orzeczenie SN z dnia 4.10.2002r, III CZP 62/02, OSNC 2004/1/7). Uwzględniając zarysowaną wyżej chronologię odnieść się należy w pierwszej kolejności do zarzutów podniesionych w pkt. 1 apelacji.

W związku z tym, Sąd Okręgowy zauważa, że zgodnie z treścią art. 233 par.1 kpc sądy pierwszej instancji lub drugiej instancji, dając lub odmawiając wiary zeznaniom dowodowym kierują się wyłącznie własnym przekonaniem (por. wyrok SN z dnia 14.12.2001r, V CKN 561/00).

Ponadto swobodna ocena sędziego wyniku nie tylko z władzy sędziowskiej, ale także z prawa pozytywnego, często posługującego się pojęciami niedookreślonymi i klauzulami generalnymi, albo dekretującego wolność decyzji sędziego. Treść orzeczenia zależy również od rezultatów wykładni, które mogą być różne, w zależności od jej przedmiotu, metod oraz podmiotu, który jej dokonuje. Z istoty wykładni wynika więc wiele możliwych interpretacji, a sam fakt wykładni z natury rzeczy nacechowany jest subiektywizmem. (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 14.02.2007r, sygn. akt II CNP 70/06). Poza tym nie jest naruszeniem art. 233 kpc przekonanie strony o innej, niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. wyrok SA w Poznaniu z dnia 21.05.2008r, sygn. akt I ACa 953/07).

Analiza treści motywów Sądu I instancji wskazuje jednoznacznie, że oceny dowodów dokonano w całości i w wzajemnej korelacji konkretnych dowodów. Zdaniem Sądu Okręgowego skarżąca w żaden racjonalny sposób nie podważyła oceny w/w dowodów i dokonania na ich podstawie ustaleń faktycznych.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy zauważa, że apelująca wywodzi niewiarygodność zeznań świadków B. S. i E. M. z faktu braku jakiegokolwiek wzmianki na fakturze, którą wystawiła powódka i przyjęła świadek B. S.. Jednak należy przy tym zauważyć, że zeznania tego świadka w pełni korelują w swej treści z zeznaniami świadka E. M. i pozwanego. Mając na uwadze jakiej treści umowę zawarły strony, brak wzmianki o tych ustaleniach na fakturze jej nie podważa. W ocenie Sądu Okręgowego zeznania powódki na tle zebranego w sprawie materiału są odosobnione, o czym poniżej.

Ponadto skoro skarżąca przywiązuje tak dużą wagę do przyjęcia przez pracownika pozwanego faktury to należy podnieść, że faktura VAT ma znaczenie nie tylko w prawie podatkowym, ale także cywilnym. Może być ona uznana jedynie za dokument księgowy, rozliczeniowy, być jednym z tzw. dowodów źródłowych, stwierdzających dokonanie danej operacji gospodarczej. (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 24.10.2002r, sygn. akt 219/02). Świadek B. S. taką funkcję przyjętej faktury podała, wyjaśniając przy tym, że wszystkie warunki umowy były ustalone przy pierwszej rozmowie z powódką (k-75). Biorąc pod uwagę okoliczności sytuacyjne tej sprawy dotyczące, że pozwany prowadzi wyłącznie sprzedaż hurtową - sposób sprzedaży towaru zaoferowanego przez powódkę nie może budzić wątpliwości.

W świetle powyższego nie można przyjąć, aby Sąd Rejonowy dopuścił się naruszenia art. 232 kpc i 233 kpc.

Jeśli chodzi zaś o naruszenie art. 592 kc to należy na początku podnieść, że sprzedający może wykorzystywać różne narzędzia dla zachęcenia kupującego do nabycia rzeczy. Jednym z nich jest danie kupującemu możliwości przekonania się przez wypróbowanie, że rzecz jest dla niego przydatna i odpowiednia. Zgodnie z unormowaniem zawartym w art. 592 kc sprzedaż na

próbę lub z zastrzeżeniem zbadania rzeczy przez kupującego jest uważana w razie wątpliwości za zawartą na próbę lub z zastrzeżeniem zbadania rzeczy przez kupującego jest uważana w razie wątpliwości za zawartą pod warunkiem zawieszającym, że kupujący uzna przedmiot za dobry. Zostaje tu zaakceptowany element subiektywności oceny kupującego, a także to, że nie jest on związany w zakresie wycofania się z zawartej umowy. Wynik próby

jest zatem obojętny; brak też po stronie kupującego obowiązku w ogóle przeprowadzania próby. Komentowana regulacja jest tym samym przejawem zastosowania konstrukcji tzw. warunku potestatywnego (zależnego od woli stron lub osoby zainteresowanej). Ziszczenie się w takiej sytuacji warunku zależy od swobodnego, w istocie arbitralnego uznania kupującego, że przedmiot sprzedaży jest dobry. Oświadczenie kupującego o wyniku badania rzeczy należy traktować jako akt wiedzy, a nie jako oświadczenie woli. Termin dokonania oceny nie jest koniecznym elementem, który winien być określony w samej umowie sprzedaży na próbę; jeżeli to nie nastąpiło sprzedawca może ponadto wyznaczyć kupującemu odpowiedni termin (por. Komentarz do art. 592 kc: prof. Dr hab. E. Gniewek, 2013r; K. Osajdy, 2013r; Z. Gawlika – 2010r; prof. dr hab. K. Pietrzykowskiego, Komentarz do KC, Tom II, 2013r)

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że z zeznań świadka B. S. wynika, że z powódką został ustalony termin testowania rynku na jej produkty; nie był on krótki gdyż na tym rynku jest duża

konkurencja i będzie on trwał dłużej ,niż miesiąc, dwa –aż do momentu jego definitywnej sprzedaży (k- 74v). Sąd Okręgowy aprobuje pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku z dnia 5.06.1991r, sygn. akt I Acr 181/91, że wobec zmieniających się warunków gospodarczych i rozszerzania katalogu umownych stosunków obligacyjnych należy uznać – na tle uregulowania zawartego w art. 592 kc- za uprawnione dopuszczenie analogii między sprzedażą na próbę , pod warunkiem uznania przedmiotu za dobry, a sprzedażą na próbę w celu sprawdzenia popytu.

W realiach niniejszej sprawy brak było w/w terminie wyraźnej aprobaty polegającej na złożeniu przez pozwanego jednoznacznego oświadczenia

o akceptacji rzeczy powódki i uznaniu jej za „dobrą”. Z zeznań świadka

B. S. można wywieść ,że podczas każdego pobytu w hurtowni należącej do pozwanego powódka widziała ,że jej towar się nie sprzedaje , zalega, co powodowało brak aprobaty pozwanego dla tego towaru – co także podnosiła wówczas w obecności powódki świadek B. S. (k- 74v). Pozwany -w/w terminie zakreślonym dla towarów powódki- złożył oświadczenie o braku akceptacji dla towaru powódki i wydał go powódce w dniu 31.12.2011r (k- 40- 41,44-46).

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji powódki i oddalił ją jako bezzasadną po myśli art. 385 kpc. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 kpc i art. 98 kpc.